Referat til mødet i Børn- og Ungeudvalget den 25. september 2018 kl. 08:30 i Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Mødet hævet kl. 12.30

Udvalgsmedlemmerne Pernille Bendixen og Abdirashid Abdi deltog ikke i mødet.

- B. Sager til afgørelse i udvalget
- 1 Proces for Strategi for Teknologiforståelse
- C. Sager til drøftelse/forberedelse
- 2 Evaluering af introduktionsforløb for Børn- og Ungeudvalget
- 3 Et stærkt ungedemokrati i Odense
- 4 Særlige dagtilbudsindsatser
- D. Orientering
- 5 Status på Sammenhængende Borgerforløb
- 6 Aktuelle sager

B. Sager til afgørelse i udvalget

1. Proces for Strategi for Teknologiforståelse

B. Sager til afgørelse i udvalget Åbent - 00.00.00-A00-309-18

RESUMÉ

I forlængelse af salget af NGF Nature Energy har Odense Byråd indgået et forlig om at investere 50 mio. kr. over 10 år til at styrke teknologiforståelse og teknologidannelse blandt de odenseanske folkeskolebørn. Børn- og Ungeudvalget skal i henhold til forliget udarbejde en strategi for teknologiforståelse og teknologidannelse for de kommende 10 år.

Børn- og Ungeudvalget skal i denne sag godkende tids- og procesplanen for udarbejdelsen af strategien samt rammen for strategiens indhold.

EFFEKT

Børn lærer mere og er mere kompetente

En samlet strategi for udvikling af teknologiforståelse blandt byens børn og unge vil give børnene et stærkt afsæt for deres videre færd. En sammenhængende strategi giver mulighed for, at børnene gennem hele deres læringsrejse kontinuerligt får tilført kompetencer indenfor teknologiforståelse, hvilket gør dem kvalificerede til at gennemføre en uddannelse og klar til arbejdsmarkedet.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

- 1. den skitserede proces og tidsplan for udarbejdelse af Strategi for Teknologiforståelse
- 2. at strategien omfatter dagtilbud, skole og fritid.

BESLUTNING

Sagen blev behandlet som en C-sag.

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Pernille Bendixen og Abdirashid Abdi deltog ikke behandlingen af punktet.

SAGSFREMSTILLING

Baggrund

I forlængelse af salget af NGF Nature Energy har Odense Byråd indgået et forlig om at investere 50 mio. kr. over 10 år med henblik på at styrke teknologiforståelse og teknologidannelse blandt de odenseanske folkeskolebørn. Odense Byråd ønsker nyskabende, kreative og teknologiskabende børn og unge, der er dannede i den teknologiske verden.

I henhold til forligsteksten sætter Økonomiudvalget årligt den strategiske retning for investeringen, og Børn- og Ungeudvalget har det eksekverende ansvar.

Samtidigt ønsker Odense Byråd, at Børn- og Ungeudvalget i 2018 udarbejder en 10-årig strategi for folkeskolen med et bredt udsyn og med fokus på børnenes liv også udenfor skolen.

Børn- og Ungeforvaltningen har gennem arbejdet med den strategiske indsats *Børnene i Robotbyen* til formål at gøre børn i Odense bekendte med teknologi og styrke børnenes kompetencer indenfor STEM-fagene og det 21. århundredes kompetencer. Indsatsen involverer det lokale arbejdsmarked og uddannelsessystem.

Strategien for teknologiforståelse skal binde Børnene i Robotbyen sammen med øvrige kommunale tiltag for teknologiforståelse og sætte en fælles kommunal retning for området.

Nedenfor præsenteres tids- og procesplanen for udarbejdelsen af den 10-årige strategi.

Tids- og procesplan for udarbejdelse af strategi for teknologiforståelse

Økonomiudvalget. Her drøftes perspektiver og anbefalinger til strategiens indhold.

Processen udfoldes særligt gennem workshops for interessentgrupper samt drøftelser i henholdsvis Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget.

Der afholdes to workshops. På den ene workshop samles kommunale fagpersoner, der på forskellig vis arbejder med, eller potentielt skal arbejde med, teknologiforståelse blandt børn og unge. Her kortlægges de forskellige eksisterende opgaver indenfor denne dagsorden. På den anden workshop samles de primære kommunale fagpersoner med samarbejdspartnere fra det lokale erhvervsliv, lokale uddannelser samt politikere fra Børn- og Ungeudvalget og fra

Efter de to workshops drøfter henholdsvis Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget strategiens endelige indhold. Strategien vedtages i Odense Byråd i februar 2019.

Tidspunkt	Aktivitet	Formål
August	Direktørgruppen godkender rammesætning	Afstemning af fælles tilgang og
	og procesplan for udarbejdelse af strategi	forventninger
September	Intern workshop med henblik på at kortlægge	Etablere en fælles forståelse og et
	beslægtede indsatser, arbejdsområder,	fælles sprog om strategiens
	projekter mv.	genstandsfelt og formål
	Børn- og Ungeudvalget vedtager proces for	Fastlægge udarbejdelsens forløb og
	udarbejdelse af strategi	afklare rammesætning
	Økonomiudvalget orienteres om	Informere om udarbejdelsens forløb og
	udarbejdelsesprocessen	rammesætning
Oktober	Workshops med bred involvering (ekstern og	Identificere behov og potentialer, der
	politisk) om strategiens elementer	kan adresseres i strategien
November	Børn- og Ungeudvalget drøfter strategiens	Identificere Børn- og Ungeudvalgets
	indhold	prioriteringer for strategien
November	Økonomiudvalget drøfter strategien	Understøtte et bredt perspektiv i
		strategien
December	Børn- og Ungeudvalgets afsluttende drøftelse	Børn- og Ungeudvalget indstiller
	af strategien	strategien til vedtagelse i Odense Byråd
Februar	Odense Byråd beslutter ny strategi for	Ny strategi for 0 – 18-åriges
2019	teknologiforståelse og teknologidannelse	teknologiforståelse og
		teknologidannelse

Rammesætning af strategien

Forligsteksten giver følgende rammesætning til strategien:

Strategien skal have et bredt udsyn og have fokus på hele børnenes liv også udenfor skolen. Den skal indtænke fællesskaber og relevante samarbejdspartnere, som kan være med til at udvikle børnenes teknologiforståelse.

Det anbefales, at strategiens målgruppe udvides, så strategien sætter en sammenhængende strategiske retning for det kommunale arbejde med børn og unges teknologiforståelse og teknologidannelse, og således også favner dagtilbudsområdet. Denne anbefaling bygger på, at der ønskes en sammenhængende tilgang for børn og unges samlede læringsforløb i dagtilbud, skole og fritid.

Forligsteksten efterspørger en 10-årig strategi.

Det anbefales, at strategien lægger spor for en 10-årig indsats, men at strategien justeres undervejs i perioden. Denne anbefaling bygger på et ønske om løbende at kunne integrere politiske ambitioner og prioriteringer samt indarbejde udvikling, erfaring og forskning fra strategiens faglige felt. Det anbefales samtidigt, at der tilknyttes handleplaner, der for kortere perioder beskriver indsatser for specifikke områder i henhold til strategien.

Parallelt med udarbejdelse af strategien etableres governance af strategien på kommunalt plan i henhold til strategiens indhold og arbejdsfelter. Governance betyder i denne forbindelse, at der på tværs af de relevante fagområder koordineres og sikres en fælles retning med fælles målsætninger og sammenhæng mellem politiske og faglige drøftelser. For at sikre dette vil strategien også blive set i sammenhæng med omsætning af henholdsvis Uddannelsespolitikken, Vækststrategien og Odensemålene.

ØKONOMI

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

C. Sager til drøftelse/forberedelse

2. Evaluering af introduktionsforløb for Børn- og Ungeudvalget

C. Sager til drøftelse/forberedelse Åbent - 00.01.00-A00-5303-17

RESUMÉ

Børn- og Ungeudvalget er nu igennem det introduktionsforløb, som er planlagt af Børn- og Ungeforvaltningen. Introduktionsforløbet har bl.a. indeholdt fem temadrøftelser, introduktion til forvaltningens økonomiske ramme, introduktion til budgetmodeller/befolkningsprognose, introduktion til Familie- og Velfærdsafdelingen mm.

Introduktionsprogrammmet blev sammensat med det formål at give udvalget en grundig introduktion til børn- og ungeområdet og udvalgsarbejdet, så Børn- og Ungeudvalgets medlemmer har de bedste forudsætninger for at sætte et politisk præg på og en politisk retning for Odenses børn og unge i udvalgsperioden.

Med denne sag bedes udvalget drøfte det gennemførte introduktionsforløb, som Børn- og Ungeforvaltningen har planlagt for Børn- og Ungeudvalget. Drøftelsen faciliteres af forvaltningen.

Udvalget har i juni 2018 desuden drøftet det introduktionsforløb, der var planlagt for hele det nye byråd af Borgmesterforvaltningen, hvilket således ikke er en del af denne drøftelsessag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter introduktionsprogrammmet, herunder hvorvidt introduktionen har imødekommet udvalgets behov og forventninger.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Pernille Bendixen og Abdirashid Abdi deltog ikke behandlingen af punktet.

SAGSFREMSTILLING

Børn- og Ungeudvalget har i løbet af 1. halvår af 2018 været igennem et introduktionsforløb, der havde til hensigt:

- At give Børn- og Ungeudvalget de bedste muligheder for at sætte en politisk retning samt formulere politiske ambitioner og målsætninger for børn- og ungeområdet
- At skabe de bedste betingelser for et godt politisk samarbejdsklima i udvalget
- At udvalg og forvaltning får etableret et godt samarbejde
- At udvalget får et godt kendskab til børn- og ungeområdet, herunder samarbejdspartnere, muligheder, udfordringer, økonomi, lovgivning mv., så udvalget har de bedste muligheder for at sætte en politisk og strategisk retning
- At udvalget får de bedste betingelser for at følge med i retningen og resultaterne på børn- og ungeområdet

Introduktionsforløbet har bl.a. indeholdt fem temadrøftelser, introduktion til forvaltningens økonomiske ramme, introduktion til budgetmodeller/befolkningsprognose, introduktion til Familie- og Velfærdsafdelingen, BUF on tour hvor udvalget besøgte Børn- og Ungerådgivningen, Tingløkkeskolen og Munke Mose Børnehus.

I løbet af introduktionen har udvalget ønsket bedre muligheder for at følge med i de politiske og strategiske målsætninger, som forvaltningen arbejder efter. Det gælder:

- De tre politiske effektmål med tilhørende indikatorer og ambitionsniveauer
- · De fem strategiske opgaver:
 - Strategi for Tidlig Indsats
 - Strategi for Sprog
 - Strategi for Dannelse
 - Uddannelsespolitikken
 - Børnene i Robotbyen
- · Andre relevante temaer f.eks. kvaliteten i de kommunale tilbud og mønsterbrud.

Strategien for Tidlig Indsats er blevet drøftet og vedtaget i august og september, mens Dannelsesstrategien og Børnene i Robotbyen er planlagt til udvalgsdrøftelse senere på året.

På baggrund af udvalgets ønsker vil der blive lagt temadrøftelser af de ovennævnte fem strategiske opgaver ind i et årshjul for 2019, hvor der tages hensyn til blandt andet effekt- og økonomiopfølgninger samt muligheden for yderligere temadrøftelser omkring aktuelle sager eller andre interesseområder. I årshjulet vil fællesmøder med andre politiske udvalg, kontaktudvalg, udvalgsture mm. ligeledes indgå.

Udvalget vil senere på året få årshjulet præsenteret til kommentering i forhold til indhold, kadencer og systematik i de forskellige opfølgninger.

ØKONOMI

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

BILAG

- Introduktion til Børn- og Ungeudvalget 2018
- 3. Et stærkt ungedemokrati i Odense

C. Sager til drøftelse/forberedelse Åbent - 00.00.00-A30-2-18

RESUMÉ

Børn- og Ungeudvalget skal i denne sag drøfte indsamlede indsigter om unges fællesskaber, deltagelse, medbestemmelse og engagement i dag. Indsigterne udgør pejlemærker for det videre arbejde med udvikling af koncepter for et stærkt ungedemokrati i Odense.

På byrådsmøde den 21/3 2018 godkendte byrådet forslag fra rådmand Susanne Crawley Larsen og byrådsgruppe B om et stærkt ungedemokrati i Odense. Byrådet besluttede, at sagen videresendes til behandling i Børn- og Ungeudvalget, som optager dialog med unge med henblik på udvikling af forslag til koncepter for et fremtidigt stærkt ungedemokrati.

På nærværende udvalgsmøde præsenteres Børn- og Ungeudvalget for et katalog der viser resultatet af første fase i processen: *Indsigt i de unges liv*. I denne fase har omdrejningspunktet været at indsamle viden om unges fællesskaber, deltagelse, medbestemmelse og engagement i dag. Formålet med indsigterne er ikke at vise løsninger for et stærkt ungedemokrati, men indsigterne kan give nogle pejlemærker for, hvad der kan være vigtigt at have for øje, når der skal udvikles forslag til koncepter for et stærkt ungedemokrati.

Indsigterne præsenteres i to dele:

- Hvad er odenseanske unges oplevelser med fællesskab, deltagelse og medbestemmelse?
- Hvad siger forskningen og eksperter om unges deltagelse og motivation?

Udvalget vil på møde den 13/11 få forelagt en drøftelsessag med udkast til overordnede koncepter for et stærkt ungedemokrati i Odense, hvilket blandt andet baserer sig på idéer fra unge i Odense. På møde den 11/12 vil udvalget få forelagt en beslutningssag med udkast til konkrete koncepter med henblik på overdragelse af opgaven til §17, stik. 4 – udvalg for borgerinddragelse.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter indsamlede indsigter og pejlemærker for udvikling af koncepter for et stærkt ungedemokrati i Odense.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Pernille Bendixen og Abdirashid Abdi deltog ikke behandlingen af punktet.

SAGSFREMSTILLING

På byrådsmøde den 21/3 2018 godkendte byrådet forslag fra rådmand Susanne Crawley Larsen og byrådsgruppe B om at skabe et stærkt ungedemokrati i Odense. Byrådet besluttede, at sagen videresendes til behandling i Børn- og Ungeudvalget, som optager dialog med unge med henblik på udvikling af forslag til koncepter for et fremtidigt stærkt ungedemokrati. Efterfølgende sørger Børn- og Ungeforvaltningen for udarbejdelse af en sag, der belyser en række koncepter for et stærkt ungedemokrati og omkostningerne forbundet hermed. Sagen overdrages herefter til det kommende § 17, stk. 4-udvalg vedr. borgerinddragelse.

Formålet er at udfolde ungedemokratiet og potentialerne i, at unge får en stærkere stemme i den politiske debat til gavn for Odense, som en by alle er fælles om. En af de vigtigste komponenter i udviklingen af koncepterne er involvering af de unge, så koncepterne udvikles med udgangspunkt i deres hverdag og interesser. Der arbejdes ud fra en bred inddragelse af unge i byen, dvs. både unge, som allerede er aktive i formelle og uformelle fora, og unge som ikke sædvanligvis er engageret i den politiske debat.

Børn- og Ungeudvalget vedtog på møde den 19/6 en procesplan for forløbet. Procesplanen lagde op til følgende fire faser frem til december 2018:

Fase 1 er nu gennemført og Udvalget præsenteres via et katalog (vedlagt som bilag) for resultatet af første fase i processen "Indsigt i de unges liv".

Indsigt i de unges liv

Omdrejningspunktet har været at indsamle viden om unges fællesskaber, deltagelse, medbestemmelse og engagement i dag.

Formålet med indsigterne er ikke at vise løsninger for et stærkt ungedemokrati, men indsigterne kan give nogle pejlemærker for, hvad der kan være vigtigt at have for øje, når der skal udvikles forslag til koncepter for et stærkt ungedemokrati.

Indsigterne består af to dele:

Hvad er odenseanske unges oplevelser med fællesskaber, deltagelse og medbestemmelse? Der præsenteres 12 hovedindsigter på tværs af unge i Odense. Indsigterne baserer sig primært på interview og dialog med unge, som ikke i forvejen er aktive og deltagende i fx elevråd, foreningsliv og politiske ungdomsorganisationer.

Hvad siger forskningen og eksperter om unges deltagelse og motivation? Der præsenteres 10 hovedindsigter fra kvalificeret udvalgt forskning og ekspertviden på området. Til forskel fra indsigterne fra udvalgte unge i Odense, baserer den forskningsmæssige viden sig på en bredere repræsentation af unge i Danmark, herunder unge der er engageret i civilsamfundets fællesskaber, aktiviteter og foreningsliv.

Indsigterne giver tilsammen et fundament og en ramme for arbejdet med at udvikle de konkrete koncepter for et stærkt ungedemokrati.

Næste skridt i processen bliver at skabe en masse gode idéer til nye koncepter for et stærkt ungedemokrati. Med udgangspunkt i indsigterne bliver idégenereringen målrettet de unges behov og livsverden, således at løsningerne ikke bygger på tilfældige idéer.

Når idéerne udvikles til konkrete koncepter for et fremtidigt stærkt ungedemokrati, vil indsigterne medvirke til at skabe rammerne for og validere indholdet. På den måde er indsigterne med til at understøtte, at de endelige løsninger bliver meningsfulde for en bred gruppe af unge i Odense.

Udviklingen af et stærkt ungedemokrati vil således gå over i fase 2, hvor der igen afholdes en række aktiviteter med de unge, der skal være med til at idéudvikle og kvalificere de konkrete koncepter.

ØKONOMI

Omkostninger forbundet med koncepterne for et stærkt ungedemokrati vil blive estimeret efter udvikling af de konkrete koncepter. Der er for nuværende ikke taget stilling til den fremadrettede finansiering.

BILAG

Indsigtskatalog - Et stærkt ungedemokrati i Odense.

4. Særlige dagtilbudsindsatser

C. Sager til drøftelse/forberedelse Åbent - 27.00.00-A00-16-17

RESUMÉ

På baggrund af øget tilgang til de specialiserede dagtilbudsindsatser og heraf en øget udgift har Børnog Ungeforvaltningen undersøgt de specialiserede dagtilbudsindsatser i Odense Kommune. De specialiserede dagtilbudsindsatser er specialbørnehaverne Platanhaven og Enghaveskolens børnehave samt ressourcepladser for børn med særlige behov i almene børnehuse.

For nuværende er der et merforbrug på ca. 5,5 mio. kr. hos Familie- og Velfærdsafdelingen og et merforbrug på ca. 1,5 mio. kr. i Dagtilbudsafdelingen. Sagen fremlægges for Børn- og Ungeudvalget med henblik på at bringe budgettet i balance.

Specialiserede dagtilbud blev drøftet første gang på udvalgsmøde den 24/4 2018. Udvalget blev præsenteret for en beskrivelse af de specialiserede dagtilbud i Odense Kommune, de aktuelle udfordringer på området, justeringer og tiltag, som forvaltningen har iværksat samt tre tiltag, der kan bidrage til at bringe budgettet i balance.

På udvalgsmødet blev der fremsat ønske om en nærmere undersøgelse af de tre tiltag:

- 1. Graduering af tilbuddene i ressourcebørnehusene og specialbørnehaverne
- 2. Større økonomisk fleksibilitet mellem fagafdelingerne
- 3. Tilpasning af budgettildelingen til Platanhaven og Enghaveskolens Børnehave

De tre tiltag bliver udfoldet i sagsfremstillingen herunder med hensyn til indhold og konsekvenser. De økonomiske scenarier vil blive fremlagt på udvalgsmødet.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, hvordan den øgede tilgang af børn til de specialiserede dagtilbudsindsatser håndteres inden for den givne økonomiske ramme.

Forvaltningen fremlægger tre tiltag, som kan drøftes med henblik på at håndtere opgaven.

- 1. Graduering af tilbuddene i ressourcebørnehusene og specialbørnehaverne
- 2. Større økonomisk fleksibilitet mellem fagafdelingerne
- 3. Tilpasning af budgettildelingen til Platanhaven og Enghaveskolens Børnehave

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

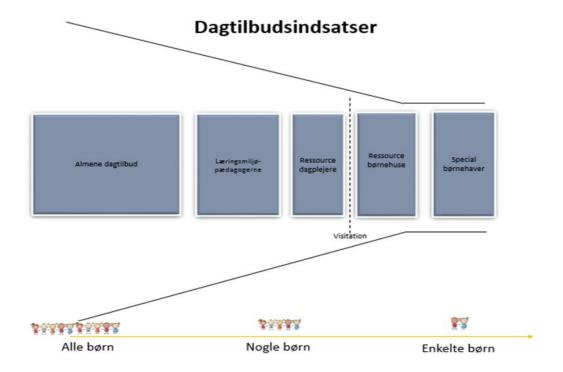
Udvalgsmedlemmerne Pernille Bendixen og Abdirashid Abdi deltog ikke behandlingen af punktet.

SAGSFREMSTILLING

På baggrund af øget tilgang til de specialiserede dagtilbudsindsatser har forvaltningen undersøgt de specialiserede dagtilbudsindsatser i Odense Kommune. Målet er dels at få et samlet overblik over området og dels at gennemgå strukturerne på det specialiserede dagtilbudsområde for at sikre, at de yngste børn med særlige behov modtager det rette faglige tilbud, som bedst muligt fremmer deres trivsel, udvikling og læring.

De nuværende dagtilbudsindsatser

De specialiserede dagtilbudsindsatser er et tilbud til enkelte børn med særlige behov som illustreret i modellen herunder.

Odense Kommunes særlige indsatser i almene dagtilbud

Odense Kommune har ressourcedagplejere, hvor børn med særlige behov er indskrevet på en dobbeltplads. Det vil sige, at en ressourcedagplejer har 3 dagplejebørn i stedet for 4. Kommunen har ligeledes læringsmiljøpædagoger (tidligere kaldet regionspædagoger), der arbejder som en ekstra

pædagogisk ressource i læringsmiljøet i et børnehus eller i dagplejen. Læringsmiljøpædagogerne arbejder således i forhold til at kvalificere læringsmiljøet og ikke som ekstra hænder til børn med særlige behov.

Odense Kommunes specialiserede dagtilbud

Odense Kommune har i 2018 følgende struktur for de specialiserede dagtilbud:

Ressourcebørnehuse

Ressourcebørnehuse er almene børnehuse, der har ekstra ressourcer til at tage imod 3-4 børn med særlige behov. Kun børn fra Odense Kommune kan visiteres til en plads i et ressourcebørnehus. Ressourcebørnehusene er oprindeligt normeret til i alt 30 børn, men i 2018 er der oprettet 3 ekstra pladser og derudover op til 7 børn i overbelægning.

Udgiften til en ressourceplads er ca. 151.000 kr. om året. Dagtilbudsafdelingen afholder udgiften til ressourcebørnehusene.

<u>Specialbørnehaver</u>

Platanhaven er for børn med multiple funktionsnedsættelser. De har i gennemsnit indskrevet 28–35 børn bosat i Odense Kommune. Dertil kommer 1-2 børn fra andre fynske kommuner. Enghaveskolens Børnehave er for børn med autismespektrumforstyrrelser. De har i gennemsnit indskrevet 20-25 børn bosat i Odense Kommune. Dertil kommer 3-4 børn fra andre fynske kommuner. Der er sket en løbende stigning i antallet af børn Odensebørn siden 2011, hvor 8 børn var bosiddende i Odense.

Udgiften til en plads på Platanhaven er ca. 511.000 kr. årligt og på Enghaveskolens børnehave ca. 497.000 kr. årligt.

Begge specialbørnehaver drives som § 32 tilbud efter Serviceloven. Det betyder blandt andet, at der skal ydes fripladsordning, og at forældrene kan få bevilliget befordring i forbindelse med tilbuddet. Familie- og Velfærdsafdelingen afholder udgifterne til Platanhaven og Enghaveskolens Børnehave.

Visitation til de specialiserede dagtilbud

Der er nedsat et visitationsudvalg, som er sammensat af fagprofessionelle og ledere fra Familie- og Velfærdsafdelingen, Dagtilbudsafdelingen samt Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen. Visitationsudvalget træffer afgørelse om, hvorvidt et barn skal visiteres til en plads i et ressourcebørnehus eller i specialbørnehaverne. Afgørelsen træffes på baggrund af en pædagogisk psykologisk vurdering og visitationsudvalgets viden om og erfaring med børn med særlige behov. Visitationen skal visitere barnet til det tilbud, der imødekommer barnets pædagogiske og behandlingsmæssige behov, og som er det mindst indgribende tilbud. Der er i visitationen samtidig viden om og overblik over den tilknyttede økonomi.

Justeringer på det specialiserede dagtilbudsområde det seneste år

På baggrund af undersøgelsen af det specialiserede dagtilbudsområde har forvaltningen det seneste år iværksat nedenstående tiltag til justeringer af praksis på det specialiserede dagtilbudsområde.

- Skærpet opmærksomhed på praksis omkring skoleudsættelser
- · Revisitering af børn i særlige dagtilbud
- Procedure for visitation, herunder løbende kvalitetssikring og evaluering
- Flere halvdagspladser på Platanhaven
- Graduering af tilbuddet i ressourcebørnehusene

Disse tiltag har imidlertid ikke været tilstrækkelige til at imødekomme den øgede tilgang til tilbuddene og deraf følgende økonomiske udfordring på området.

På baggrund af en øget tilgang til de specialiserede dagtilbudsindsatser og heraf øgede økonomiske udgifter, fremlægger forvaltningen derfor tre tiltag for udvalget, som kan bidrage til at løse opgaven med et merforbrug inden for den nuværende økonomiske ramme.

1. Graduering af tilbuddene i specialbørnehaverne Platanhaven og Enghaveskolens børnehave samt ressourcebørnehusene

Specialbørnehaverne Platanhaven og Enghaveskolens børnehave har en målgruppe af børn, der er sammenlignelig med målgruppen på specialskolerne Nørrebjergskolen og Enghaveskolen. På de to specialskoler er der graduerede takster ud fra den præmis, at der inden for den samme målgruppe er store individuelle forskelle på børnenes funktionsevne og deres behov for støtte og hjælp. Børnene placeres i tre undergrupper for et år ad gangen. Indplaceringen sker i et samarbejde mellem skolen og pædagogisk psykologisk rådgivning.

Forvaltningen har taget initiativ til at lave en lignende målgruppebeskrivelse af børn til specialbørnehaverne og ressourcebørnehusene. Til sammenligning med specialskolerne inddeles børnene i to grupper i henholdsvis Platanhaven og Enghaveskolens Børnehave samt i to grupper i ressourcebørnehusene. For børn i dagtilbud vurderes børnenes indplacering halvårligt i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Specialbørnehaverne får for nuværende den samme takst til alle børn, selvom børnenes behov for støtte og hjælp varierer. Ved en graduering af tilbuddene har forvaltningen en forventning om at kunne reducere udgifterne, idet den ene af målgrupperne i Enghaveskolens Børnehave og på Platanhaven vil

medføre en lavere takst. Ydermere vil enkelte børn kunne visiteres til en ressource PLUS plads i et af ressourcehusene fremfor det dyrere § 32 tilbud i specialbørnehaverne. Ressource Plus plads beskrives i tiltag 2. Større økonomisk fleksibilitet mellem fagafdelingerne.

2. Større økonomisk fleksibilitet mellem fagafdelingerne

Som en del af gradueringen af de særlige dagtilbud, ønsker forvaltningen at oprette ressource PLUS pladser som et nyt tilbud i ressourcebørnehusene. Der vil, som beskrevet ovenfor, blive tale om, at ressourcehusene vil kunne have to målgrupper af børn med særlige behov vurderet på baggrund af det enkelte barns behov for hjælp og støtte.

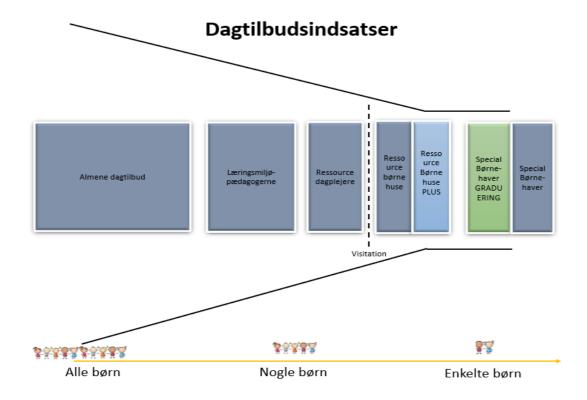
Der er som en prøvehandling tidligere oprettet 2 ressource PLUS pladser i et ressourcebørnehus. Det betyder, at visitationsudvalget, blandt andet i inklusionsøjemed, har vurderet, at børn med mindre handicap vil have fordel af at være i et mindre indgribende tilbud som et ressourcebørnehus frem for en af specialbørnehaverne. Der er tilført ekstra ressourcer til prøvehandlingen, således at de to ressource PLUS pladser tæller som dobbeltpladser. Dagtilbudsafdelingen har finansieret prøvehandlingen. Udgiften til en ressource PLUS plads er ca. 300.000 kr. om året.

Hvis der, som et ekstra tilbud i viften af dagtilbudsindsatser, fast oprettes ressource PLUS pladser, kræver det en større økonomisk fleksibilitet mellem Familie- og Velfærdsafdelingen og Dagtilbudsafdelingen, idet det med ressource PLUS pladserne kan være nødvendigt at tilbyde børn befordring til dagtilbuddet, eller der kan være ekstraordinære udgifter knyttet til eksempelvis hjælpemidler til fysiske handicaps. En økonomisk fleksibilitet mellem afdelingerne vil for de berørte børns vedkommende betyde, at de kan bevare tilknytningen til et tilbud tættere på det almene område.

Fremtidigt scenarie for dagtilbudsindsatserne

Hvis de ovenstående to tiltag tages i anvendelse vil dagtilbudsindsatserne se ud, som illustreret herunder.

Der ses med de ovenstående tiltag en bredere vifte af tilbud, hvor indsatserne er mere graduerede både pædagogisk og økonomisk. Der er således skabt mulighed for, at der er differentierede tilbud *mellem* de almene tilbud og de meget specialiserede tilbud, som i højere grad kan matche børnenes varierede behov.

3. Tilpasning af budgettildelingen til Platanhaven og Enghaveskolens Børnehave

Et tiltag, som kan imødekomme de øgede økonomiske udgifter på området, kan være at reducere den generelle bevilling til de specialiserede dagtilbudsindsatser.

En budgettilpasning vil stille krav til ledelserne af tilbuddene om at organisere og lede det pædagogiske miljø inden for en ny økonomisk ramme. Ligesom det vil betyde, at der skal ske en tilpasning af serviceniveauet.

En tilpasning kan have følgende konsekvenser:

 Reduktion af pædagogtimer/årsværk eller eventuel konvertering af pædagogstillinger til andre faggrupper. Herunder kan pædagogernes forberedelsestid blive reduceret og pædagogernes tid sammen med børnene blive forøget.

- Deltagelse i færre aktiviteter. Eksempelvis deltagelse i fødselsdage i børnenes hjem, ridning og svømning.
- Reduktion af buskørsel og pedelservice (gælder kun Platanhaven).
- Tværprofessionelt samarbejde og forældresamarbejde skal gentænkes og eventuelt organiseres anderledes.

Orientering fra ministeriet omkring servicelovens § 32 tilbud

Børn- og Ungeforvaltningen har som en del af undersøgelsen af det specialiserede dagtilbudsområde set på muligheden af at omlægge § 32 tilbud til almene dagtilbud, med henblik på om det kunne bidrage til at imødekomme den økonomiske udfordring.

Børne- og Socialministeriet har den 22/6 2018 fremsendt en orienteringsskrivelse til alle kommuner, vedrørende *meddelelse om omlægning af særlige dagtilbudsindsatser efter servicelovens § 32.* Af skrivelsen fremgår det, at der har været en del uklarhed på området, hvorfor nogle kommuner har undersøgt muligheden for at omlægge deres § 32 tilbud til almene dagtilbud, idet der sandsynligvis kan være en økonomisk gevinst heri. Bl.a. kan fripladsordningen afskaffes.

Af skrivelsen fra ministeriet fremgår det, at hvis man omlægger § 32 tilbud (Platanhaven og Enghaveskolens børnehave i Odense Kommune) til almene dagtilbud skal

- alle forældre som udgangspunkt have mulighed for at søge om en plads til deres barn i tilbuddet
- hvis tilbuddet benyttes til at visitere børn, der falder inden for servicelovens § 32, skal det også drives efter servicelovens § 32

På baggrund af ovenstående skrivelse, opretholder forvaltningen de nuværende § 32 tilbud efter serviceloven.

ØKONOMI

Børn- og Ungeforvaltningen vil i forbindelse med Børn- og Ungeudvalgsmødet fremlægge eksempler på økonomiske scenarier for de beskrevne tiltag.

D. Orientering

5. Status på Sammenhængende Borgerforløb

D. Orientering Åbent - 00.16.02-P20-7-17

RESUMÉ

SAMMENHÆNGENDE BORGERFORLØB - STATUS PÅ PROJEKTER

Økonomiudvalget besluttede som en del af rammeudmeldingen til budget 2016, at starte projekt Sammenhængende Borgerforløb.

Sammenhængende Borgerforløb er et kommunalt tværgående projekt mellem Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget.

Det overordnede projekt består af en række projekter for specifikke målgrupper. Seks af projekterne går på tværs af forvaltningerne.

Målgrupper	Involverede forvaltninger
Udsatte familier	BUF, BSF
Sindslidende med beskæftigelsessag	ÆHF, BSF
Overgang fra ung til voksen for borgere med handicap	BUF, BSF, ÆHF
Erhvervet hjerneskade	ÆHF, BSF
Overgang fra ung til voksen for borgere med sociale problemer og/eller psykiske funktionsnedsættelser	BUF, BSF
Genoptræning	ÆHF, BSF

Projektets formål er:

- 1. Borgerne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
- 2. Større effekt af de kommunale indsatser og ydelser
- 3. Medarbejderne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
- 4. Omkostningsreduktioner på servicerammen i Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen

Dette skal ske gennem en koordineret, helhedsorienteret indsats og fælles plan med borgeren i centrum. Målgruppen er borgere med komplekse sagsforløb og mange indsatser.

I forbindelse med udmøntningen af økonomien i projektet til budget 2019, har de tre forvaltninger beskrevet en række nye initiativer der sættes i værk. Der er fra 2019 og frem estimeret et potentiale på styringsområde Særlige driftsområder (forsørgelsesudgifter) på 8,3 mio.kr. årligt i 5 af de 6 tværgående projekter. Såfremt det estimerede potentiale ikke kan realiseres, vil evt. resterende provenukrav fordeles efter fordeling af serviceudgifter fra rammeudmeldingen i forbindelse med rammeudmelding 2020.

Denne sag er på dagsordenen i både Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget og indeholder en fælles indledning om de tværgående projekter, hvorefter der er en forvaltningsspecifik beskrivelse vedr. status på de nye forvaltningsinterne initiativer til budget 2019.

TVÆRGÅENDE PROJEKTER – med fokus på nyt siden sidste afrapportering af status i juni Der arbejdes pt. med seks tværgående projekter. Det er forskelligt, hvor langt de enkelte projekter er kommet i udviklingen og afprøvningen af nye løsninger.

Udsatte familier

Målgruppe: Udsatte familier, som modtager familiebehandling eller har anbragte børn, og som samtidig har en beskæftigelsessag i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Ca. 310 familier med ca. 900 individer får ydelser/indsatser.

- Der har siden februar 2017 været fremskudt sagsbehandling fra beskæftigelsesområdet i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i Børne- og Ungerådgivningen for målgruppen af borgere på kontanthjælp (aktivitetsparate).
- Der er i august opstartet fremskudt sagsbehandling fra beskæftigelsesområdet i Beskæftigelsesog Socialforvaltningen i Børne- og Ungerådgivningen for målgruppen af borgere på uddannelseshjælp (aktivitetsparate).
- Der er i maj opstartet samarbejde om familier hvor mor/far modtager dagpenge eller kontanthjælp (jobparate).

Dette samarbejde foregår ikke via fremskudt sagsbehandling, men gennem anden dialog mellem sagsbehandlerne i de to forvaltninger.

 Det styrkede samarbejde om udsatte familier er også et fokus på udførerområderne, hvor der arbejdes på at udvikle og indarbejde nye indsatssamarbejder, i forhold til familier og børn, med indsatser fra både Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, i forhold til de beskæftigelsesrettede indsatser, og i Børn- og Ungeforvaltningen, i forhold til de familierettede indsatser. Det vurderes, at der i et antal familier med disse indsatser, med fordel kan udvikles nye tværgående indsatser og medarbejderfunktioner, som kan dække begge indsatsfelter - benævnt som Borgerkonsulenter.

Sindslidende med beskæftigelsessag

Målgruppe: Borgere, der modtager en indsats fra forløb sindslidelse i Ældre- og Handicapforvaltningen og samtidigt har en beskæftigelsessag i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Dette omfatter ca. 100 borgere.

Der afholdes fortsat månedlige koordineringsmøder

Der afholdes månedlige koordineringsmøder mellem Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen med gennemgang af konkrete borgersager og aftale om koordineret indsats.

- Optimering af procesbeskrivelserne og videreudvikling af den koordinerede plan pågår
- Udvidelse af samarbejdet til borgere, hvis sager ikke tages op på koordineringsmøderne

For at udbrede samarbejdet til alle borgere i målgruppen, ønsker styregruppen, at samarbejdet skal udbredes til borgere, hvis sager ikke bliver taget op til sagsgennemgang på et koordineringsmøde.

Erhvervet hjerneskade

Målgruppe: Voksne borgere mellem 18 og 65 år, med en erhvervet hjerneskade, defineret som en akut skade opstået ved sygdom eller ulykke. Den samlede gruppe af Odenseborgere, som årligt vil være omfattet af en erhvervet hjerneskade er ca. 130 borgere.

Der afholdes fortsat møder i neuroteamet

Neuroteamet er et tværgående team af medarbejdere fra Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, der har et tæt samarbejde med borger og evt. pårørende for at sikre en koordineret og målrettet indsats og forløb for borgeren.

- Optimering af arbejdsgangene gennem ny procesbeskrivelse
- Udvidelse af samarbejdet til borgere, hvis sager koordineres af Neuroteamet uden om Neuroteammøderne

For at udbrede samarbejdet til alle borgere i målgruppen, er det besluttet i styregruppen, at det skal afklares, hvordan samarbejdet i Neuroteamet kan udvides til borgere, hvis sager behandles uden om Neuroteammøderne.

Overgang for unge med handicap

Målgruppe: Unge med handicap der overgår fra Børn- og Ungeforvaltningen til Ældre- og Handicapforvaltningen og/eller Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Systematisk inddragelse af den unge ca. ved det 16. år og efter behov

Den unge og de pårørende inddrages ved det 16. år i et mødefora med repræsentanter fra de dele af forvaltningerne, der har betydning for deres ønsker. På nuværende tidspunkt er det besluttet at afprøvningen af dette samarbejde skal starte september 2018.

Der er udpeget nøglepersoner fra hver forvaltning samt udarbejdet materiale som grundlag for en fælles systematisk tilgang på møderne.

Overgang for unge med sociale problemer

Målgruppe: Unge mennesker i aldersgruppen 15 – 18 år, som har en social sag i Børn- og Ungerådgivningen i Børn- og Ungeforvaltningen, og som forventes fortsat at skulle modtage hjælpeforanstaltninger videre i det sociale system frem mod voksentilværelsen til uddannelse, job og derved egen forsørgelse. Disse unge mennesker overgår således fra Børn- og Ungeforvaltningen til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Ca. 100 borgere overgår årligt. Samarbejdet er i regi af Sammenhængende Borgerforløb konkretiseret i udviklingsspor:

• Udviklingsspor 1: Målsætninger i borgernes handleplaner skal være tydelige i forhold til

uddannelse, beskæftigelse, bolig og økonomi.

 Udviklingsspor 2: På plejefamilieområdet og det øvrige døgnområde skal der være et større fokus på at få klargjort borgeren til at flytte ud på eget værelse, samt et styrket fokus på uddannelse, job og økonomi.

Der arbejdes på at styrke dette fokus i sagsbehandlingen, herunder ved opfølgninger på handleplaner når de unge er ca. 15 år.

Genoptræning for borgere på kontanthjælp eller i ressourceforløb

Målgruppe: Borgere der modtager kontanthjælp (aktivitetsparate) eller er i ressourceforløb i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og som modtager et genoptræningsforløb i Team Odense på Træningscenter Hollufgård. Det er ca. 100 borgere årligt.

Fremskudt sagsbehandling

Der laves fremskudt sagsbehandling så jobrådgiveren og jobkonsulent kan være fysisk tilstede på træningscentret og dermed øge tilgængeligheden til rådgivning for borgeren og en enkel og ubureaukratisk mulighed for at koordinere forløbet med borgeren på tværs af indsatserne. Projektet er igangsat primo september når de fysiske rammer på Hollufgård er klar til samarbejdet.

Digital samtykkekomponent

Ud over arbejdet med de konkrete borgermålgrupper foregår der tillige en udvikling af en digital samtykkekomponent.

Med samtykkekomponenten gøres processen omkring et samtykke nemmere, da det hele foregår digitalt. Komponenten muliggør også, at borgeren kan få et overblik over, hvilke samtykker der er givet – og hvad de indeholder. For medarbejderne er samtykkekomponenten en brugervenlig og selvstændig samarbejdsplatform, som giver adgang til alle borgerens erklæringer på tværs af kommunen. Processen i forbindelse med samtykker bliver samtidigt ensrettet på tværs af forvaltningerne. Udviklingen af samtykkekomponenten følges af KL og Digitaliseringsstyrelsen.

Børn- og Ungeforvaltningen

Ud over de tværgående projekter, har Børn- og Ungeforvaltningen, som nævnt ovenfor, et internt delprojekt under Sammenhængende Borgerforløb, En sammenhæng der forbliver sammenhængende.

Målgruppen for delprojektet er alle børn i alderen 0-18 år, med fokus på de børn og unge som befinder sig i positioner, der påkalder sig et særligt behov for opmærksomhed.

I 2018 har projektet en skole- og en dagtilbudsdel og disse har et samlet økonomisk potentiale på 8 mio. kr. om året fordelt med 6 mio. kr. på skoleområdet og 2 mio. kr. på dagtilbudsområdet.

Skoleområdet: (6 mio. kr.)

Forventningen er, at det tværfaglige samarbejde og tidlig inddragelse af barn og forældre bevirker, at færre børn og familier får behov for indsatser fra specialområderne, men kan få tilstrækkelig hjælp og støtte i almenområdet. Det skærpede samarbejde trådte i kraft pr. 1/1 2018.

Medarbejderne i Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen har en vigtig rolle som leverandør af forskellige faglige indsigter og indsatser, som skoleområdet kan benytte sig af for at understøtte barnets trivsel og deltagelse i almenområdets fællesskaber. Det drejer sig om sundhedsplejersker, ergo- og fysioterapeuter, tale-/sprogkonsulenter, psykologer og familiebehandlere. Det gælder både i forhold til indsatser rettet mod barnet og familien, men også i forhold til det læringsmiljø, barnet befinder sig i.

En særlig støttemulighed er brugen af de tværfagligt bemandede, konsultative fora, hvor skolens lærere og pædagoger med og uden forældredeltagelse kan sparre med den tværfaglige gruppe. Der findes sådan et forum på alle skoler, og med deltagelse af sundhedsplejerske, psykolog og familiebehandler samt socialrådgiver og inklusionsvejleder.

<u>Dagtilbudsområdet: (2 mio. kr.)</u>

Med flere ressourcer til almenområdet, er det muligt at skabe bedre vilkår for at rumme børn med særlige behov i almenområdet, hvormed det er muligt at reducere puljen til "særlige pædagogiske indsatser på dagtilbudsområdet".

Endvidere forventes det, at børnehusene har bedre mulighed for at løse mindre pædagogiske udfordringer ved læringsmiljøet i eget børnehus. Dermed mindskes behovet for læringsmiljøpædagogiske indsatser.

Der er således muligt at foretage årlige reduktioner vedrørende læringsmiljøpædagogiske indsatser på 1,2 mio. kr. samt reducere puljen "Særlige pædagogiske indsatser på dagtilbudsområdet" på 0,8 mio. kr.

Udmøntning af provenu fra 2019 og frem

Udmøntningen af Sammenhængende Borgerforløb sker for kommende budgetår 2019-2022 og frem, og dermed indgår udmøntningen af Sammenhængende Borgerforløb i grundlaget for Budget 2019-2022.

Sammenhængende Borgerforløb skal udmønte 44,0 mio. kr. i 2019 og 43,2 mio. kr. fra 2020 og frem mellem udvalgene. For Børn- og Ungeudvalget er der tale om godt 18 mio. kr. i 2019 og godt 17,5 mio. kr. fra 2020 og frem. Såfremt provenuet ikke kan findes indenfor projektet Sammenhængende Borgerforløb – vil det blive indfriet via en reduktion indenfor udvalgsrammen

Målgruppen for den samlede og overordnede indsats er bredt formuleret og kan således potentielt påvirke alle børn i 0-18 års alderen og deres familier. Der er fokus på børn og unge der befinder sig i en position, hvor der potentielt kan være behov for forebyggende og/eller særlige indsatser.

Forvaltningen har generelt fokus på tidlig opsporing og det forebyggende arbejde. Selv om der løbende arbejdes på at skabe mere sammenhændende indsatser via tværfagligt samarbejde på tværs af fagafdelingerne vurderes det, at det fortsat er muligt at sætte endnu mere fokus på systematisk arbejde med overgange og sammenhænge via en fokuseret helhedsorienteret tilgang til tidlig opsporing og tidlige og rettidige indsatser. Dette forsøges løses indenfor følgende tilgange:

- Øget fokus på arbejdet med tidlig opsporing og tidlig indsats
- Sammenhængende indsatser via tværfagligt samarbejde
- Sundt Børneliv Sammen bevidst og tættere match mellem dagtilbud og sundhedsplejen
- Sammenhængende borgerindsatser og tværgående indsatser i Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen
- Samarbejder i tidlige og rettidige indsatser

EFFEKT

Flere kommer i uddannelse og job

Der forventes en positiv effekt på beskæftigelsen, blandt andet arbejdes der med målgruppen "udsatte familier" på at øge beskæftigelsen for forældre med anbragte børn og forældre, hvis familie gennemgår familiebehandling. Ligeledes er det et mål, at borgere med sindslidende kommer i uddannelse eller job.

Flere borgere er sunde og trives

Projektet forventes at have en positiv effekt på borgernes fysiske og psykiske sundhedstilstand, blandt andet i projektet vedrørende borgere med sindslidelse og borgere med erhvervet hjerneskade og fysisk funktionsnedsættelse.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Der forventes at være en positiv effekt på de børn, der er en del af udsatte familier, når der arbejdes helhedsorienteret med hele familiens situation på tværs af familie- og beskæftigelsesområderne.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Der forventes en positiv effekt på livskvaliteten for blandt andet de borgere, der er en del af overgangsprojektet for unge med handicap, når der er en større sammenhæng i de tilbud, kommunen har for borgeren før og efter, de fylder 18 år.

6. Aktuelle sager

D. Orientering Åbent - 00.01.00-A00-5305-17

RESUMÉ

- Opfølgning på fællesmøde mellem Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget.
- Rekrutteringsudfordringer i forhold til specialtandlæger i forbindelse med Tandreguleringscenter Fyn.
- Status på Vollsmoseproces.

BILAG

- <u>Introduktion til Børn- og Ungeudvalget 2018</u> <u>Indsigtskatalog Et stærkt ungedemokrati i Odense.</u>